

Karjalan pojat

POHJOISKARJALAISEN
MAANPUOLUSTUSVÄEN LEHTI

RESERVILÄISTOIMINTA
ON OSA
SUOMALAISUUTTA

1/90

Lieksa ja Ilomantsi jäivät valtaamatta talvisodassa

Neuvostoliiton aloitettua hyökkäyksen 30.11.1939 oli sen joukkojen päämääränä valloittaa Suomi 2—3 viikossa. Hyökkäyksen painopiste oli Karjalan Kannaksella, mutta Laatokan ja Jäämeren välilekin keskittettiin sodan alussa 15 divisioonaa, joka kasvoi sodan loppuun mennessä 20 divisioonaksi.

Suomalaisia tällä alueella oli vastaavasti koko ajan vain 3 divisioonaa. Molemmien puolien oli tärkeä joukkojen väliraja Ilomantsin ja Lieksan välisellä korpialueella, jonne oli nimetty NL:n 8. ja 9. Armeija kuin myöskin suomalaisten IV AK:n ja Pohjois-Suomen Ryhmän välinen raja.

NL:n 8. A:n tehtävänä oli lyödä vastassaan olevat suomalaiset joukot ja iskeä sen jälkeen Karjalan Kannasta puolustettavien suomalaisten selkään. Suomalainen IV AK sai hyökkäyksen pysäytetyksi Kitilän — Syskyjärven — Kollaen tasalle, jonne rintamalinjat jäivät jatkuvine raivokkaine taisteluineen sodan loppuun saakka.

Suurempia vaikeuksia sen sijaan oli Tolvajärven — Ilomantsin suunnassa, jossa maa-alueita menetettiin nopeasti venäläisten ylivoiman takia. Tähän perustettiin osasto (Ryhmä) Talvela, jossa saatujen vahvennusten jälkeen saatiinkin 12.12. sodan ensimmäinen suurvoitto Tolvajärvellä. Vastahyökkäystä jatkettiin Aittojoelle asti, jonne rintamalinja jäi sodan loppuun asti. Ryhmä Talvelaa vastassa olivat venäläiset 139. ja 75. Divisioona.

IV AK:n pohjoisimmalle sivustalle oli ryhmittynyt majuri V. Nikoskelaisen komentama Erillinen Pataljoona 11 (800 miestä), jonka tehtävänä oli viivyttää valtakunnan rajalta takarajanaan Oinassalmen — Kallioniemen vesistölinja. Pataljoonaa vastassa oli täysin yllättäen kokonainen neuvostodivisioona, 155. D, jonka painopiste oli Kuolismaa — Ilomantsi suunnassa ja jonka yksi rykmentti hyökkäsi Iljanvaara — Korentovaara — Ilomantsi suunnassa. Vihollisen panssarivaunun esiintyminen täällä korvessa oli yllätys päämajaa myöten.

6.12. oli Ilomantsiin perustettu Osasto Talvelan alainen eversti P. Ekholmin komentama Osasto A. Hänelle alistettiin kenttätäydennysprikaatista alun perin taistelussa kuluneiden joukkojen täy-

Talvisodassa vihollinen hyökkäsi suurin joukoin myös Pohjois-Karjalaan teiden suunnassa. Kivivaaran suunnasta tulleet joukot saatiin pysäytettyä ennen Nurmijärveä. Inarin tiellä vihollinen pääsi Hattuvaaraan saakka. Ilomantsin raskaimmat taistelut käytiin Oinassalmen ympäristössä.

dennykseen tarkoitettuja pataljoonia: pohjalainen V/K-TPr, satakuntalainen XII/K-TPr sekä savolaiset XIII/K-TPr ja 4. ErKrH. Sen lisäksi Osasto A:lle alistettiin jo alueella taisteleva ErP 11, jonka komentajaksi määrättiin kapteeni V Kivikko.

Taivallampi oli viholliselle kohtalokas

ErP 11 siirtyi vähäisiä tappioita kärsineenä viivytyksalueensa takarajan taa 9.12. ja väsynyt pataljoona siirrettiin lepoon. Lepo muodostui kuitenkin lyhytaikaiseksi, sillä 14. — 15.12. pääsi venäläinen pataljoona (kapt Kozlov) livahtamaan Oinassalmen pohjoispuolite puolustajien selustaan katkaisten päättien Taivallammin kohdalta. Lähinnä ErP 11 motitti vihollisen ja tuhosi sen viimeiseen mieheen.

Os A Suoritti joulukuussa useita vastahyökkäyksiä niin Möhkö-

kuin Kallioniemenkin suunnassa, mutta ne eivät johtaneet tuloksiin lähinnä kenttätäydennysprikaatin miesten heikon varustuksen ja epäsuoran tulen puuttumisen johdosta. Tammikuun puolivälissä K-TPr:n pataljoonista muodostettiin JR 41. 11.12. Ilomantsiin saatiin ensimmäiset kenttätykit (4 kpl) ja maaliskuun alussa tuli toinenkin patteri, jolloin näistä kahdesta patterista muodostettiin patteristo II/KTR 14. Jps vihollinen olisi päässyt Ilomantsiin, puhumattakaan Joensuu- ta, olisivat sieltä avautuneet tiet Sisä-Suomeen ja erittäin vaarallisesti Laatokan rantaan Tolvajärven, Kollaen, Kitilän ja Karjalan Kannaksen puolustajien selkään. Puolustus kesti siitäkin huolimatta, että vuoden vaihtuessa neuvostojoukkojen vahvuus Ilomantsissa oli n. 14.500 miestä, 80 kenttätykkiä, 136 konekivääriä sekä 50 panssarivaunua, kaikki ilmavoimien tukemana. Suomalaisia oli tuolloin 4.300 miestä, joilla oli 4 kenttätykkiä ja 48 ko-

nekkivääriä. Ilmavoimista, saatikka panssarivoimista ei suomalaisten puolella uneksittukaan.

Lieksa oli tavoitteena

Pohjois-Suomen Ryhmään kuuluvan Pohjois-Karjalan Ryhmän tuli komentajansa everstiluutnantti E. Raappanen johdolla vallata Kuhmon ja Lieksan suunnasta tehtävillä hyökkäyksillä Repola ja Lentiera. Ryhmään kuuluivat ErP12, ErP13, 4. ErPtri ja Pohjois-Karjalan Ryhmän Täydennyspataljoona (I T/P-KR) sekä Kuhmon suunnan joukot. Pohjois-Karjalan Ryhmä valmistautui myös puolustustaisteluun linnoittamalla useita asemia syvyys-suunnassa valtakunnan rajan ja Lieksan välille.

Hyökkäyksestä ei tullut mitään, sillä aloitteen otti neuvostoliittolainen JR 529, jonka ensimmäisenä tavoitteena oli Lieksan valtaus ja

sen jälkeen Nurmeksien valtaus. Rykmentin pääosa hyökkäsi pohjoisempaan Kivivaaran tien suunnassa ja sen III P hyökkäsi etelämpänä Inarin tien suunnassa.

Stop tuli Nurmijärvellä

Vihollisen hyökkäys pysäytettiin pohjoisen tien varressa 8.12. Nurmijärven Puuruunjokilinjalle ja etelämpänä 4.12. Lieksan Hattuvaaran Viisikkojärven linjalle. Neuvostojoukkojen asema vaikeutui joulukuun aikana suomalaisten jatkuvien sivustahyökkäysten ja sissitoiminnan takia. Auttaakseen neuvostoliittolaisten tilannetta lähetettiin avuksi yksi pataljoona Kivivaaran suunnassa ja Kuhmon suunnasta toinen pataljoona, joka 20.12. tuhottiin Savijärvellä. Vahvennettu JR 529 sai tarpeekseen suomalaisista ja Suomen luonnosta ja irtaantui huomaamatta 24.—27.12. sekä vetäytyi rajan taa. Jälkeensä rykmentti jätti mm. 7 hyökkäysvaunua ja 17 kuorma-autoa.

Lieksan suunnalla alkoi valtakunnan rajalla puolustustaistelu, johon liittyi tiivis partio toiminta sodan loppuun saakka. Alkuperäistä hyökkäystavoitetta Lentieran valtaamiseksi ei nytkään voitu ajatella, koska joukkojen pääosa siirrettiin Suomussalmen ja Kuhmon koviin ja kuluttaviin taisteluihin ja Lieksan rajalle jätettiin vain mahdollisimman vähälukuinen miehitys.

Ratkaisutaistelut käytiin muualla

Iiomantsi ja Lieksa eivät olleet Talvisodassa neuvostojoukkojen painopistesuuntia. Siitä huolimatta siellä jouduttiin taisteluihin mies- ja tuliylivoimaista vihollista vastaan. Iiomantsin suunnassa hyökänneitten joukkojen tehtävänä oli kaartaa etelään ja Lieksan suunnassa hyökänneitten tuli kaartaa pohjoiseen yhtyäkseen kummassakin suunnassa armeijansa painopistesuunnan joukkoihin. Tehtävät jäivät suorittamatta.

Jos hyökkääjä olisi onnistunut sodan tavoitteissaan, olisi meillä nyt perestroikan aika, eläisimme vuosikymmeniä ajastamme jäljessä ja toteaisimme, että maassa on kyllä 5 miljoonaa asukasta, mutta niistä vain hieman yli puolet suomalaisia.

Vielä kerran kiitoksemme ja kunnioituksemme Talvisodan taistelijoille.

Raimo Savolahti
eversti, evp

Entä jos toimittaisiin enemmän yhdessä
Sivu 2

Miten Kiteellä toimii hälytysjärjestelmä?
Sivu 3

Moottorikelkkailu, tulevaisuuden liikuntamuoto?
Sivu 4

Yhdistys toimii vain johtaan
Sivu 5

NÄPSÄYTELLÄÄN
kunnan vehkeillä

AZ-300

Uuden kamera-aikakauden alku. Olympus AZ-300 on järjestelmä-kameran ja kehittyneen kompaktin parhaiden ominaisuuksien yhdistelmä.

- Kuvausvalmius yhdellä kädellä
- Kaiken kuvauksen kattava 38-105 mm:n zoomi
- Neljä salamatoimintoa
- Myös pistemittaus
- Zoomin automaattinen kuvanrajausohjelma
- Automaattitarkennus myös pimeässä

OLYMPUS

AZ 300 ovh. 2.490,-
+ päivyryn perä 395,-
nyt vain 1.995,-

FOTO Vuojärvi
KAUPPAKATU 30, 00100 JOENSUU, PUH. 073-123 595

Joensuu, helmikuussa 1990

Feministit herätkää!

Naisia toimii puolustusvoimien tehtävissä varsin runsaasti, mutta he hoitavat pääsääntöisesti heikosti palkattuja huoltotehtäviä. Naisia on sairaaloissa, 'rättivarastoissa', keittiöissä ja pesuiloissa, mutta ei esimerkiksi esikuntien toimiupseerin tai upseerien joukossa.

Naisten osuus puolustusvoimien henkilökunnasta on peräti 27 prosenttia, mutta uralla etenemiseen ei ole luottuneita ennakkoluuloista johtuen mitään mahdollisuuksia. Puolustusvoimain lähiaikoina eroavan komentajan, kenraali Jaakko Valtasen esitystä upseerinuran avautumisesta myös naisille on tervehdittävä järkevänä ja nykyai-

kaan, tasa-arvoaikaan, soveltuvana kannanottona.

Suomihan on eräs niitä harvoja valtioita, joissa ei naisilla ole mahdollisuus saada minkäänlaista sotilaallista koulutusta. Tässä olisi työsärkeä muun muassa naisasialiikkeelle. Tasa-arvosta puhutaan mielellään silloin, kun on kysymys oikeuksista. Mutta eikö kaiken järjen mukaan tasa-arvoisuuden pitäisi koskea myös velvollisuuksia.

Asevelvollisuuskään ei ole silloin vielä yleinen, kun se koskee vain toista sukupuolta. Maanpuolustus on yhteinen asia. Tietenkin kriisi-aikaan tarvitaan monen muun laista toimintaa kuin

vain aseellista palvelua. Mutta periaatteessa jopa aseellista koulutusta, jos sitä kerran annetaan miehille, olisi sitä annettava myös naisille. Vasta silloin ollaan tässäkin suhteessa tasa-arvon tiellä.

Ei puolustusvoimissa annettava koulutus ole vain tappamiseen opettamista. Näinhän usein asia nähdään, kun keskustellaan puolustusvoimien ja yleensä maanpuolustuksen roolista. Maanpuolustus voi olla vaikka ihmisyden puolustamista, humanitaarista toimintaa.

Kansallistunne on tämän päivän Euroopassa varsin korkeassa kurssissa. Eikä kansallistunne tee rajoja naisten ja miesten välillä.

Toiminnanjohtajan palsta

Entäs jos...

Enon reserviläisten yhteisessä vuosijuhlissa viime syyskuussa puuttui Joensuun Sotilaspiirin päällikkö eversti Jouko Hälvä eri maanpuolustusjärjestöjen päällekkäiseen toimintaan. Hän käsitteli ensisijaisesti järjestettäviä juhlia, mutta ajatus siirtyi helposti muuhunkin toimintaan.

Meidän reserviläisten lie-nee eversti Hälvän ja monen muunkin herättämänä syytä ajatella, onko meidän järjestöissä tässä suhteessa parantamisen varaa.

On helppo vastata "ON". Tämä tosiasia on aika-ajoin oivallettu ja jotain on tehty sen "hyväksikin", mutta merkittäviä tuloksia ei ole saatu. Esittäisinkin itselleni myönteisessä mielessä kysymyksen: "Entäs jos yhteistoimintaa vähin eri lisättäisiin kaikilla tasoilla?"

On todettava, että näinhän jo monessa kunnassa onkin, mutta ainahan voi kehittyä.

Piirien yhteistoimintaa koordinoi YT-toimikunta. Siihen kuuluvat piirin puheenjohtajat, varapuheenjohtajat ja rahastonhoitajat. Toimikunnan tärkein tehtävä on piirien yhteisen toimintasuunnitelman valmistelu syyskokouksissa hyväksyttäväksi ja sen toteutumisen seuranta. Toinen merkittävä tehtävä on piirilehden toimintusneuvoston työt.

Kun kaikkien kolmen liiton ja kahden piirin toimintasuunnitelmat on saatu yksiin kansiin, ei liene mahdotonta saada paikkakunnalla toimivien kahden reserviläisyhdistyksen toimintasuunnitelmia tarpeelliselta osin yhdelle paperille.

Mitä tällä saavutettaisiin? Liittojen ja piirien järjestämiin maanpuolustus- ja kilpailutapahtumiin osallistuvat

molempien piirien yhdistykset. Osallistumisaktiivisuutta voisivat lisätä osaltaan jo yhteiset matkat täällä harvaan asutulla alueella. Paikkakunnalla järjestetty YT-tilaisuus tunnettaisiin todella yhteiseksi, jos jo järjestelyvaiheessa molemmat yhdistykset olisivat tasapäisesti mukana. Yhteinen suunnitelma estäisi päällekkäiset tapahtumat ja turhan kilpailun muutenkin usein vähälukuisesta osallistujajoukosta. Myös tiedonkulku tehostuisi.

Samassa suunnitelmassa voisi olla myös yhdistysten naisten toimintasuunnitelma — sekin yhteistoiminnan tehostamiseksi.

Ensimmäinen askel tähän suuntaan on yhdistysten yhteisen YT-toimikunnan perustaminen piirien malliin. Toimikunnan tehtävänä olisi yhdistysten toimintasuunnitelmien koordinointi ja mahdollisesti yhdistäminen sekä YT-tilaisuuksien järjestäminen. Muitakin tehtäviä toimikunnalle voisi antaa paikallisten olosuhteiden mukaan.

Piirien YT-toimikunnan johto on sovittu vuorovuosien kummallekin piirille. Se on eräs malli yhdistystasollekin.

Yhteistoiminta ei tietenkään ole itsetarkoituksena. Sen tuomia etuja ei voi kuitenkaan vähätellä, joten maanpuolustustyön tehostamisen nimissä tehtäviä ratkaisuja ei "vanhan tavan" varjolla saisi estää. Kaukaisessa tulevaisuudessa voisi olla Reserviläisliitto, sen piirit ja yhdistykset, jotka jakavat tehtävät samoilla toiminta-alueilla toimivien joukko-osasto- ja aselajikiltojen kanssa.

Entä jos...

Olli Lehmuksaari

Toimintaan tarvitaan 'talvisodan henkeä'

Kuluva vuosikymmen tulee olemaan haasteellinen kaikille meille reserviläistoiminnassa mukana oleville pystyäksemme kehittämään ja kehittämään toimintaamme ajan haasteita vastavasti.

Järjestöjen luvatussa maassa yhä useammat tahot järjestöjen lisäksi kilpailevat lisääntyneestä vapaa-ajastamme.

Toiminnastamme olisi löydettävä sellaista 'talvisodan henkeä', joka saisi maanpuolustustyön ja maanpuolustushengen kukoistukseen muodossa, joka tänä päivänä on vieläkin havaittavissa veteraanien joukossa talvisodan 50-vuotismuistotilaisuuksissa.

Samaan yhteishengen tulisi meidänkin päästä, jotta toimintamme olisi kiinnostavaa eikä 'pääjoukkojen' osalta aktiivisesti jäsenmaksun maksaneiden passiivista toimintaa.

Reserviläistoiminnan koordinointi entistäkin enemmän yhteistoiminnalli-

seksi piiri- ja kerhotasolla antaisi osaltaan lisäpotkua toiminnalle voimavaroja yhdistäen etenkin jäsenmäärältään vähälukuisissa kerhoissa.

RUL:n osalta tulevan vuosikymmenen alun suuntaviivat on vedetty viime vuoden lopulla Kuusankoskella pidetyssä liittokokouksessa.

RUL on osaltaan halunnut panostaa entistä enemmän nuorten toimintaan, koska nuorissa on yhdistysten ja liittomme tulevaisuus. Kampanja nuorisovastaavan valitsemiseksi jokaiseen liiton kerhoon on käynnistetty.

RUL:n liittopäivät 28 - 29.4.1990 Turussa osaltaan selkeyttää neuvottelu- ja keskustelutilaisuuksillaan tavoitteisiin pääsemistä sekä piiri- että kerhotasolla.

Harri Hentunen
res.ups.piirin
puheenjohtaja

Toiminnan vuotta

Olemme aloittamassa uutta vuotta ja uutta vuosikymmentä aliupseeritoiminnassa.

Uusi vuosikymmen tuo meille runsaasti haasteita toimintamme kehittämiseksi. Kuinka me onnistumme kehittämään omaa toimintaamme yhteiskunnassa tapahtuvaa kehitystä vastavaksi. Kuinka me onnistumme hankkimaan uutta nuorta jäsenkuntaa riveihimme? Pystymmeko vastaamaan piirissä ja yhdistyksissä niihin odotuksiin mitä nuoret meiltä odottavat?

Pystyykö toimintamme mukautumaan nuorekkaisiin vapaa-ajan harrastuksiin ja sisäistämään sen reserviläistoimintaan? Pystymmeko yleensä tarjoamaan nuorekasta ja haasteellista toimintaa? Sillä jäsenistömme koulutustaso ja yleinen kehitys ympäristössämme antavat meille haasteita joihin meidän tulee vastata.

Jäsenhankinta on asia mihin tulee kaikissa yhdistyksissä kiinnittää suurta huomiota ja erityisesti nuorten reservin aliupseerien hankinnassa jäseniksi ja toimintaan mukaan.

Nuoret ovat kiinnostuneita vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta sekä vapaa-ajan harrastuksista mitä voidaan liittää reserviläistoimintaan. Meidän tulee olla ennakkoluulottomia. Meidän tulee ottaa toimintaan enem-

män ajan vaatimuksia vastaavia toimintoja. Meidän ei myöskään tule unohtaa perhekeskeisyyttä toiminnastamme. Meidän tulee myöskin yhdistystasolla järjestää erilaisia tilaisuuksia joilla lisäämme myönteistä julkisuutta ympäristössämme.

Tilaisuudet tulee olla hyvin suunniteltuja ja johdettuja sekä tehdä aina yhteistyötä tilaisuuksien järjestämisessä paikallisten reservin upseerien kanssa. Yhdistämällä voimavaramme yhteen saamme tilaisuuksista laajemman, yhtenäisemmän ja näkyvämmän. Pyrkikäämme siirtämään vastuuta nuorille jäsenille, jäsenille jotka tulevat jatamaan tehtäviämme ja osaltaan tuomaan uutta toimintaan.

Toimintarikasta ja uudistavaa toimintavuotta

Pentti Pulkkinen
res.aliups.piirin
puheenjohtaja

MAANPUOLUSTUSMITALI

on perustettu muistoksi maanpuolustuksellisiin tehtäviin osallistumisesta vuoden 1945 jälkeen. Sen on oikeutettu lunastamaan jokainen henkilö, joka on osallistunut nuhteettomasti kertausharjoituksiin tai niihin verrattaviin koulutustilaisuuksiin vuoden 1945 jälkeen vähintään:
päälystotehtävissä 10 vuorokautta, miehistötehtävissä 7 vuorokautta.
Maanpuolustuskurssit rinnastetaan, samoin kuin niihin verrattavat koulutustilaisuudet, erillisen soveltamisohjeen mukaan kertausharjoituksiin.
Mitalin nauhaan ja virkapuvussa kannettavaan nauhalaataan on oikeus lunastaa pronssinen, hopeinen ja kultainen solki. Soljet luovutetaan seuraavien perusteiden mukaan:
pronssi/päälystoteht. 25 vrk ja miehistöteht. 15 vrk hopea/päälystoteht. 50 vrk ja miehistöteht. 30 vrk kulta/päälystoteht. 100 vrk ja miehistöteht. 60 vrk.
Maanpuolustusmitalia seuraa omistuskirja.
Hakemuslomakkeita on saatavana Reserviläisten Tuki Oy:stä, puh. 90-440471.

OP-KIINTEISTÖKESKUS

HYVÄN ASUMISEN ASTALLA

JOENSUUN OP-KIINTEISTÖKESKUS OY (LKV)
Kauppakatu 23 a
80100 JOENSUU (973) 162 2630

Pelastusorganisaatio toimii Kiteellä

Kiteen reservinupseereilla on toimiva ja käytännössä testattu hälytysjärjestelmä, josta on tullut useita kyselyjä muitten kerhojen edustajien taholta. Siitä syystä lie-nee paikallaan kertoa, miten meillä syteemi pelaa.

Hälytysryhmissä oleva henkilö on läpikäynyt Pe — Pa-kurssit, joita RUL ei nykyisin enää no-teenaa uusien tuulien puhaltaessa.

Jokaisella jäsenellä on kotonaan eisillä näkyvässä paikassa hälytys-kaavio ohjeineen. Joukko on jaetu kolmeen ryhmään, joilla on omat pähälyttäjensä / ryhmän-johtajansa.

Hälytys tai etsintäpyyntö tulee aluehälytyskeskuksesta tai poliisi-tai palolaitokselta jollekin pähä-lyttäjistä, joka soittaa kahdelle muulle pähälyttäjälle. Sitten jokainen hälyttää oman ryhmänsä.

Jos joku pähälyttäjä ei ole ta-vattavissa, ryhmän ensimmäisen jäsenen työnä on hälyttää muut ryhmäläiset. Kun hälytyskierron on tehty, pähälyttäjät raportoivat vastaavalle, kuinka monta miestä on tulossa etsintään. Tarvittaessa otetaan varamiehiä. Etsintäjouk-komme vahvuudeksi on sovittu 15 miestä.

Järjestelmää on aika ajojn tes-tattava, jos tositalanteita ei tule. Kiteen reserviupseerien Pe — Pa-joukko on saatu kokoon noin tun-nissa tositoimiin. Olemme myös kerran vuodessa testanneet val-miuden puhelimitse ja samalla jakaneet kerhoinformaatiota esim. tulevasta kerhoillasta tms.

Hälytyskaavioon olemme mer-kinneet myös jäsenien hallussa

Sakari Rotinen ja Osmo Asikainen palaamassa Kalkkuinsaaresta etsintätehtävistä.

olevat erikoisvälineet ja -laitteet, joista voi olla apua pelastuspalvelu-työssä. Kerhomme omistaa kolme LA-puhelinta, joilla hoidetaan etsintäryhmien keskinäistä viestiliikennettä. Lisää ollaan hankkimassa, jotta yhteydet pelaisivat myös viran-omaisiin (VHF-kalustoa). Hälytys-kaavion tiedot on myös tarkistettava vuosittain. Kerhomme pelastuspal-veluvastaava on jäsenenä Keski-

Karjalan aluetoimikunnassa (Pe — Pa), jolloin tiedon kulku ja yhteistoi-minta muiden järjestöjen kanssa on kitkatonta.

Jo useana kesänä olemme yhdessä Purjehdusseura Ilmarisen ja SPR:n Kiteen osaston kanssa pitäneet järvi-pelastusharjoituksen maastoetsin-töineen ja oppineet paljon uutta pelastuspalvelusta.

Kannattaa varautua, sillä etsintä-

pyyntö voi tulla kuten Juuan up-seereille, jotka kiitettävästi saivat kokoon etsintäjoukon ja etsintä tuotti vielä onnistuneen lopputu-loksen.

Kiteen Reserviupseerien työ pelastuspalvelun hyväksi palkittiin viime lokakuussa Vapaaehtoisien Pelastuspalvelun ansioviirillä.

Reijo Kohonen

Runsaasti osanottajia ilma-aseammunnoissa

Reserviläisurheiluliiton Pohjois-Karjalan piirin ilma-aseampumamestaruuskilpailut käytiin tammikuun lopulla Joensuussa.

Järjestäjiä ilahdutti runsas osanotto, sillä muun muassa yleisen sarjan mestaruutta ilmapistoolissa tavoitteli 22 am-pujaa.

Kilpailujen parhaasta tuloksesta vastasi Ilomantsin Ari Riuttakorpi, joka ampui isopistoolissa voittotuloksen 574. Hän jätti muut kauaksi taakseen, sillä Yrjö Jääskeläinen ja Raimo Timonen jäivät yli kymme-nen pistettä.

Y-50 sarjan voitti odotetusti Veikko Rantasalo ja kymmentä vuotta vanhempien sarjan samoin odotetusti Yrjö Rydenfelt.

Ilmakiväärin mestaruuksista kil-pailivat vain Lieksan ja Joensuun ampujat. Voiton vei Lieksan Mar-ku Oinonen tuloksella 568.

Tulokset

Ilmapistooli

Yleinen 1) Ari Riuttakorpi Lie au. 574, 2) Yrjö Jääskeläinen To-Vä au. 558, 3) Raimo Timonen Lie au. 556, 4) Heikki Rantanen To-Vä au. 554, 5) Asko Mäkinen Ilom au. 554, 6) Mauri Porolla Nurm au. 550, 7) Yrjö Tiilikainen Kont au. 543, 8)

Arvo Ryhänen Nurm au. 543, 9) Rai-mo Pekurinen Outok au. 543, 10) Matti Kauppinen Jns ups 540, 11) Martti Väistö Kit au. 539, 12) Heikki Kärnä Nurm au. 537. (22 osanotta-jaa).

Y-50: 1) Veikko Rantasalo Jns ups 365, 2) Pentti Laitinen Nurm au. 344, 3) Eero Jako Jns au. 342.

Y-60: 1) Yrjö Rydenfelt Out au. 365, 2) Aimo Nurmi Out au. 357, 3) Eino Lähti Jns au. 354, 4) Tauno Väi-sänen Lip au. 321.

Joukkueet: 1) Nurmeksen res.aliups. (Porokka, Ryhänen, Kär-nä) 1630, 2) Joensuun res.ups. (Ran-tasalo, Kauppinen, Savolainen) 1623, 3) Lieksan res.aliups. (Timonen, Siponen, Muikku) 1621.

Ilmakivääri

Yleinen: 1) Markku Oinonen Lie au. 568, 2) Mauri Kärkkäinen Lie au. 562, 3) Esa Kervinen Jns au. 546, 4) Esko Raassina Lie au. 345, 5) Veikko Tuokko Jns au. 533, 6) Olli Lehti-mäki Jns au. 515.

Y-50: 1) Erkki Salminen Polv au. 357, 2) Seppo Varis Polv au. 321.

Y-60: 1) Tauno Väisänen Lip au. 312.

Joukkueet: 1) Lieksan res.aliups. (Oinonen, Kärkkäinen, Raassina) 1675, 2) Joensuun res.aliups. (Ker-vinen, Tuokko, Lehtimäki) 1594.

Koneiden ja laitteiden ERIKOISKULJETUKSET

Maansiirto

Eero ja Tapio Kontkanen Ky

Kalattomantie 66, 83500 OUTOKUMPU
Puh. 973-50965, auto 949-373610, Lavetti 949-273423

Tee turvallinen asuntokauppa!

Asu tyylikkäästi

AAP Alfred A. Palmberg ASUNTOMYYNTI

Itä-Suomen konttori
Uuronitie 22, 80770 KONTIOLAHTI As.
puh. 973-732 130, faksi 973-732 129

KTK — tehokasta palvelua Joensuun KTK Oy

Pamilonkatu 17
Puh. 973-123177, 122296

KARJALAN MURSKE Huhtilainen & Kumpp

82500 KITEE — PUH. 411161

KYMMENE Oy

Meiltä saat puutavarat kaikkeen rakentamiseen

Kysy edullisia tarjoushintojamme!

ENON HÖYLÄÄMÖ

81260 Ahveninen, puh. (973) 769 53

— SAHA- JA HÖYLÄTAVARAN ERIKOISLIIKE —

RAUTA-MAATALOUS HILTUNEN KY 80770 Kontiolahti asema

AUTOSAMPO

Koskikatu 11, Joensuu, puh. (973) 29711

J. TURUNEN OY KONTIOLAHTI, UURO

KONTIOLAHDEN OSUUSPANKKI

TARJOUS RESERVILÄISILLE!

ESSO

Pesu n:o 4 H. Löfgren KONTIOLAHTI 973-731184

30.-

tällä kupongilla

HUOLTOKORJAAMO K. AHLQVIST KY

Kaltimontie 5, 80100 Joensuu Puh. 973-24510, 302265

TELE YHTEYKSIEN TEKIJÄ

HEINOSEN LEIPOMO

HIISKOSKENTIE 13, 80100 JOENSUU 10

V. TORO Teollisuuskatu 3—9 80100 JOENSUU 10 Ky Puh. 973-21 381

• Hydraulikkaa
• Letkuja
• Raskaan auto-kaluston osia
• Nostovälineitä

• FIATAGRI -traktorit
• IVECO -hyötyajoneuvot
• Kuormauslaitteet
• Kuorman sidontalaitteet

Kelkkailukin on liikuntaa

Moottorikelkkailusta on viime aikoina kerrottu ja kirjoitettu monenmoista. On paljon puolesta on paljon vastaan. Myönteisen informaation myötä moottorikelkkailu pikkuhiljaa mielletään yhdeksi liikuntalajiksi muiden — perinteistenkin joukossa.

Moottorikelkkailuhan on saanut alkunsa Lapin selkosilta, missä niisanottua "peltipailakkaa" käytettiin hyötykäytössä lähinnä poronhoidollisiin tehtäviin. Sen aikainen laite oli sen verran möhkäläinen, ettei sen ajaminen mitään huvia ollut. Huvikäyttöön sitä ei näinollen hyväksytty.

Aikojen myötä kehitys muokkasi myös moottorikelkkaa ja joskus 60-luvun loppupuolella ne alkoivat siroutua ja sen myötä niiden käyttö hyötykäytön lisäksi suuntautui myös vapaa-ajalle. Varsinaisen läpimurtonsa moottorikelkkailu koki 70-luvulla, jolloin markkinoille tuli ensimmäiset lähes täysin vapaa-ajan käyttöön tarkoitetut laitteet. Samalla moottorikelkkailu alkoi vallata kannattajajoukkoja Lapin ulkopuolelta, itäisen Suomen ollessa edelläkävijänä.

Moottorikelkkailu on kokenut huimia nousuja ja lähes yhtä vauhdikkaita laskuja. Suhdanteita on säädellyt voimakkaasti maastoliikkumista säätelevä maastoliikkulaki. Nykyinen laki on peräisin 70-luvun puolestavälistä. Muutoksia haettiin vuonna 1985, mutta tuolloinen, erittäin kalliiksi tullut selvitys ja sen myötä eduskunnalle esitetty lakiluonnos koki lähes yksimielisen tyrmäyksen. Muutaman vuoden hiljaiselon jälkeen uusi lakiluonnos putkautettiin julkisuuteen vuoden 1989 keväällä. Vastoinkäymisiä sekin on matkallaan kokenut, sillä syysistuntokauden aikana eduskuntakäsittelyyn aiottu lakiesitys ei ainkaan vielä varsin vetisen helmikuun alkupäivinä ole päätöksentekijöitä tavoittanut.

Laki tuo kelkkareitit

Uusin esitys varmastikin muiden aiempien lailla säikähdyttää harrastajia, mutta sen lähempi tarkastelu kummasti lieventää alkuperelkoja. Esitys pitää sisällään kielon moottoriajoneuvon luvattomasta käytöstä toisen omistamalla maalla. Kielon lisäksi siihen on sisällytetty muitakin rajoittavia ja ohjaavia elementtejä, mutta niiden hyväksymiseen riittää pienoinen asenteiden uudelleenmuokkaus. Hyväkin uusi lakiesitys on tuomassa mukanaan. Esityksen mukaan yhteiskunnan on turvattava lajin harrastusmahdollisuudet perustamalla kelkkareitistöjä, joilla kaikki moottorikelkkailu lain voimaantulon jälkeen tapahtuisi. Myös matkailuun liittyvä moottorikelkkailu tulisi tapahtumaan perustettavien reittejä käyttäen.

Itse lakiesitykseen ja sen mukanaan tuomiin rajoituksiin ja parannuksiin ei liene tässä vaiheessa tarvetta puuttua, sillä lopullista esitystä ei ympäristöministeriö ole saanut vielääkään aikaiseksi.

Moottorikelkkailijoiden etujärjestö Suomen Moottoriliitto r.y. on koko ajan ajanhermolla ja on jo, ja tulee vastaisuudessaakin reagoimaan, esityksen kulloisiinkin vaiheisiin.

Itse lajin harrastamisesta voitaneen kirjoitella lähinnä omien kokemusten perusteella. Myös muiden, kantapäidenkin kautta tulleita kokemuksia kannattaa käyttää hyödykseen saadakseen harrastuksestaan parhaan mahdollisen nautinnon.

Valinnassa on oltava kriittinen

Moottorikelkan valinnassa kannattaa olla itsekriittinen, sillä väärä valinta saattaa tehdä tepposet ja heti ensimmäisen tutustumisajon jälkeen laji ei tunnukaan omalta. Kelkan valinta tulisi suorittaa tarpeiden mukaan. Mikäli ajokokemusta ei ole, kannattaa valita hieman pienempitehoinen ja lumessa erinomaiset ajo-ominaisuudet omaava laite, sillä pehmeässä ja paksussa lumessa useimmat ovat ensituntuman kelkkailuun ottaneet.

Laitteen valintaan vaikuttaa myös ratkaisevasti se, onko käyttö pelkästään huvikäyttöä vain osittain hyötykäyttöä. Hyötykäyttöisen kelkan ominaisuudet tulee olla vaativammat kuin pelkästään vapaa-ajan käyttöön tarkoitetuilla kelkoilla. Toki nykyiset työkelkat sellaisenaan soveltuvat myös vapaa-ajan ajeluun.

Kelkkailu soveltuu rauhalliseen ajoon...

Kypärä tärkein turvavaruste

Varusteet kannattaa myös valita tarpeiden mukaan. Tukevahko ajopuku suojaa erinomaisesti viimaa ja kosteuttakin vastaan, mutta työnteossa se on hieman liian lämmin. Turvavarusteista kaikkein tärkein on kypärä. Sen käyttöä suosittelemme, vaikkei niin kovaa kelkalla kulkikaan. On huomioitava, että ihmisellä on vain yksi pää ja sen suojeleminen tulee tehdä kaikki voitavansa. Antaessaan suojan iskuja vastaan, se on myös erinomainen suoja kylmää ja viimaa vastaan. Myös melusuoja-

na kypärä on paras mahdollinen.

Nykyiset kypärämallit ovat kehittyneet todella paljon, eikä niiden pitäminen ole paljontaan hankalampaa kuin vielä nykyisinkin paljon käytettävän kahareisin olevan karvareuhkan on. Järjestäytyneet kelkkailijat ovat erinomaisia kypäräpakon puolestapuhujia, sillä ilman kypärää he eivät kelkalleen nouse.

Lopuksi lienee paikallaan ilolla todeta reserviläisjärjestöjen enakkoluultomasta aluevaltauksista toimintansa aktivoimiseksi. Moottorikelkkailu on tällä hetkellä kovasti puhuttu laji, mutta oikealla suhtautumisella ja kaikki osapuo-

let huomioonottaen siitä on kehittymässä todellinen kansanlaji. Monipuolisuutensa vuoksi siitä on hyödynnettävissä monenlaista yhteistyönkin osa-alueita. Suositeltavimpia lienevät vapaaehtoinen pelastuspalvelu ja yhteistointa eri yhteisöjen ja kylätoimikuntien kanssa.

Paikalliset moottorikelkkakerhot varmasti mielellään olisivat myöskin yhteistyössä reserviläisjärjestöjen kanssa. Kaipa ne olisivat mielellään ottamassa jäseneksin.

Pekka Kuosmanen

...mutta myös vauhtihurjasteluun.

NEON-KARELIA

Puh. 973-731 035

Valomainosten asiantuntija

RISTEILYTILOUKSET

KARJALAN LOMAMATKAT

973-25505 Satama, PL 308 — 80101 Joensuu
949670793 M/S Heili
949272112 Risteilyt

KEKÄLE
on
muutia

KONTIOLAHDEN
AUTOPAJA KY
A. MUTANEN

81100 KONTIOLAHTI
Puh. 973-731214

Pohjois-Karjalan läänin
Autotilaukskeskus Oy

Puh. 122 088

KONTIOKIPSA

Puh. 731668
81100 KONTIOLAHTI

ENON KUKKA JA
HAUTAUSPALVELU

Kortelainen Ky
Puh. 973-761396

METSÄ-SERLA
Ukkolan-saha

PUUTAVARALIIKE
Toivo Lappalainen Oy

ISÄNNÖITSIJÄTOIMISTO

SEPPÖ SUHONEN
ENO

K Tavaratalo
HILTUNEN KY
ENO, puh. 761310

Enon
Kukkamökki Ky

81200 Eno,
puh. (973) 761 730

Koneurakointi
OSMO SAARIVUORI KY

81200 ENO
Puh. 949274589

ENON SEURAKUNTA

Reserviläiset, me muistamme maanpuolustustyön tukijoita

Valmet
suomalaisten
mielestä
maailman paras

Autotalo
E. HARTIKAINEN
Pamilonkatu 31, Joensuu, puh. (973) 120 100

AUTOSALMINEN
TEOLLISUUSKATU 5, JOENSUU, p. 126 111

**Canon Keskus
artema**
Kuurnarinkatu 27, puh. (973) 126 655

K CITYMARKET
Kauppakatu 16 Joensuu, puh. 283 53

ehari
Kuurnankatu 5, Joensuu 973-21315
Kauppakatu 28, 973-21315
Kirkkolahdenkatu 4-6, Savonlinna 957-22521
Käsityökatu 31, Varkaus 972-26801

**INTERSPORT
ERA-URHEILU**
Kauppakatu 18, Joensuu, puh. 272 11
Palvelemme ma-pe 9-19, la 9-12

HELA JA LUKKO OY
Wahlforssinkatu 6, 80100 JOENSUU
PL 378, 80101 JOENSUU
Puh. (973) 299 92

Kalustetalo Surakka
Piikontie 7 80130 Joensuu Puh. 973-122 179 Fax 973-126 179
matto-Surakka
Koskikatu 13 80100 Joensuu Puh. 973-120 373

KARJALAINEN
Maakunnan Ykköslehti

KIRJAPAINO OY MAAKUNTA
Pankakoskentie 8, 80130 JOENSUU
Puh. 973-253 41

KEMPPI Atlas Copco **AEG**
KONEKONTKANEN OY
Uusi osoite: Lylykoskentie 7, Joensuu, puh. 973-29 201

LEHTOSEN LIIKENNE OY
TEOLLISUUSKATU 6, 80100 JOENSUU 10, PUH. 973-24493

**POHJOIS-KARJALAN
OSUUSPANKIT**

laadukasta rakentamista
Sami-talo
Pentsep Oy
75530 NURMES puh. 976-617 10

Pielisensuun AUTO
Tulliportinkatu 50 • 80130 JOENSUU
• Puh. varaosat • tarvikkeet • renkaat (973) 123565

**POHJOIS-KARJALAN
SÄÄSTÖPANKKI**

**POHJOIS-KARJALAN
YH-Rakennuttaja Oy**
LKV
PL 91, Kauppakatu 17 B 23
80100 JOENSUU, puh. 973-127 128

POHJOLA-YHTIÖT
POHJOLA SUOMI-SALAMA EUROOPPALAINEN
ILMARINEN
Siltakatu 20, Joensuu, puh. (973) 127881

**Rakennustoimisto
EERO REIJONEN Ky**
83100 LIPERI, LIIKEKULMA PUH. 651 905

TAPIOLA
Mutkatonta vakuutuspalvelua!
Rantak. 23, 80100 Joensuu, puh. 973-120800

**YRITYS-
KONSULTOINTI
M. HAAPALAINEN KY**
SILTAKATU 12 B 18, 80100 JOENSUU, 973-26391

LÄHIVAKUUTUS
Pohjois-Karjalassa

Joensuu	(973) 126 670	Lieksa	(975) 227 90
Eno	(973) 761 576	Liperi	(973) 651 599
Ilomantsi	(974) 210 78	Nurmes	(976) 610 82
Kesälahti	(957) 371 707	Outokumpu	(973) 509 55
Kitee	(973) 413 585	Polvijärvi	(973) 631 411
Kontiolahti	(973) 731 585	Rääkkylä	(973) 661 134
		Tohmajärvi	(973) 621 660

ENON KUNTA

**ENON
OSUUSPANKKI**